

वन महोत्सव २०१५-१६

वन महोत्सव कालावधीत करावयाच्या
रोपांच्या वाटप व विक्री दराबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग,
शासन निर्णय क्र. वनम-२०१५/प्र.क्र.४३/फ-११,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक : ३० मे, २०१५

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र.एसएलएफ-२००९/प्र.क्र.५०/जल-१२,
दि. ६ जुलै, २००९
- २) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र.एसएलएफ-२०१०/प्र.क्र.५८/जल-१२,
दि. २१ जून, २०१०
- ३) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र.एसएलएफ-२०१०/प्र.क्र.५८/जल-१२,
दि. २६ जुलै, २०१०
- ४) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र.एसएलएफ-२०११/प्र.क्र.७९/जल-१२,
दि. ४ जून, २०११
- ५) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र.एसएलएफ-२०१२/प्र.क्र.४०/जल-१२,
दि. ५ मे, २०१२
- ६) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र.एसएलएफ-२०१३/प्र.क्र.६२/जल-१२,
दि. ३० मे, २०१३
- ७) शासन निर्णय, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र.वनम-२०१४/प्र.क्र.३०/जल-१२,
दि. २४ मे, २०१४
- ८) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व महासंचालक, सामाजिक वनीकरण, पुणे यांचे पत्र क्र. कक्ष-१(२)/वनम/१४-
१५/५५९, दि. २५ मे, २०१५

प्रस्तावना :-

दि. ५ जून ते १५ ऑगस्ट हा काळ वन महोत्सवाचा काळ म्हणून दरवर्षी साजरा केला जातो. या कालावधीत वनीकरणासाठी लोकांना उद्युक्त करण्याच्या दृष्टीने शासनामार्फत सवलतीच्या दराने रोपांचा पुरवठा करण्यांत येत असतो. हा लोकांचा कार्यक्रम व्हावा व त्याचबरोबर जनतेला वनीकरणाचे महत्त्व पटवून द्यावे या दृष्टीने वन महोत्सवाच्या कालावधीत सुधारित केलेल्या सवलतीच्या दराप्रमाणे रोपांचा पुरवठा करण्याची योजना सन २००९-२०१० ते सन २०१०-११ या वर्षात संदर्भ क्र. (१) व (२) अन्वये पुढे चालू ठेवण्यांत आली होती. तसेच उपरोक्त संदर्भ क्र. (३) येथील दिनांक २६ जुलै, २०१० च्या शासन निर्णयान्वये वन महोत्सवाच्या कालावधीत वाढ करण्यात येवून तो दि. ५ जून, ते दि. ३१ ऑगस्ट, असा करण्यात आला आहे. त्यानुसार संदर्भ क्र. (७) येथील दिनांक २४ जून, २०१४ च्या शासन निर्णयान्वये सन २०१४-१५ साठी सुधारित कालावधीनुसार सदर योजना पुढे चालू ठेवण्यास मान्यता देण्यात आली होती. सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात सदर योजना चालू ठेवण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

आता सन २०१४-१५ या वर्षाचा अनुभव तसेच जनतेचा प्रतिसाद लक्षात घेऊन ही योजना सन २०१५-२०१६ या आर्थिक वर्षात सुध्दा चालू ठेवण्यास व प्रभावीपणे राबविण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. सदर वन महोत्सवाचा कालावधी दिनांक ५ जून, २०१५ ते ३१ ऑगस्ट, २०१५ असा राहील.

२. वन महोत्सवाच्या कालावधीत सवलतीच्या दराने करावयाचा रोपांचा पुरवठा सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात खालील सवलतीच्या दराने करण्यात यावा. सदर दर हे वन महोत्सवाच्या कालावधीसाठी निर्धारित केले आहेत.

अ. क्र.	प्रजातीचे वर्गीकरण	प्रजातीचे नांव	सन २०१५-२०१६ साठी मान्य करण्यांत आलेले रोप विक्रीचे दर	
			पॉलिथिन पिशवीतील रोपे (रुपये)	उघडी रोपे (रुपये)
१	२	३	४	५
१	इंधन, हलके इमारती लाकूड, चारा, सरपणासाठी उपयुक्त वृक्ष प्रजाती	अ) सुबाभूळ, ग्लिरीसिडीया, भेंडी, बाभूळ, खैर, निलगिरी, प्रोसोपिस, महारुख, पांगारा	६.००	५.५०
		ब) अंजन, निम, सुरु, काशिद, शिरस, बकान, लिंब, ऑस्ट्रेलियन / अँकेशिया बाभूळ, करंज, सावर	६.००	५.५०
२	साधारण फळवृक्ष	विलायती चिंच, चिंच, बोर, आवळा, सिताफळ, शेवगा, जांभूळ, हादगा, रायवळ आंबा, मोहा, कवठ, बेहडा, हिरडा, वड, उंबर, पिंपळ, बिबा, खिरणी, रामफळ	६.००	५.५०
३	मौल्यवान फळवृक्ष	काजू, रातांबा, चारोळी	१५.००	८.००
४	व्यापारी / इमारती लाकूड / मौल्यवान प्रजाती	अ) शिवण, बिजा	७.००	६.००
		ब) बांबू	७.००	६.००
		क) पिशव्यातील साग रोपे	७.००	६.००
५	बांधावर लावण्यासाठी प्रजाती	घायपात कंद, खस, गवत, थोंब, (२० से.मी.उंचीचे)	--	११.०० प्रति किलो

६	शोभिवंत वृक्ष	अ) सिल्हर ओक, स्पॅथोडीया, गुलमोहर, जॅकरांडा, अमलतास, अँक्रोकार्पस, इंडीयन कॉर्क (बूच), बॉटल ब्रश, चाफा, रेन ट्री, पेल्टोफोरम, कांचन, पारिजात ब) रातराणी, बोगनवेल, क्रोटॉन, ड्युरांटा, मोगरा	११.०० ६.००	९.०० ५.५०
७	फांद्यांपासून वृक्ष लागवड करण्यासाठी डांब (१५० ते २०० सें.मी. उंची, १० ते १२ से.मी. गोलाई)	वड, भेंडी, ग्लिरीसिडीया, पांगारा, शेवगा, चाफा, सांबर, महारुख, पॉपलर, तुती	१६.००	--
८	औषधी वनस्पती प्रजाती	अर्जुन, गुरुमुख, कटकी, ब्राम्ही, अनंतमूळ, कूट, शतावरी, रिठा, सर्पगंध, इसबगोल, गुळवेल, मुरुडशेंग, अडसुळा, वावडींग, कडीपत्ता, गूँज, डिकेमाली, कोरफड, रगतरोडा व इतर प्रजाती	१६.००	--
९	इतर मौल्यवान प्रजाती	अ) डुपिंग, अशोका, चंदन ब) ख्रिसमस ट्री, पिवळा बांबू, थुजा, पाईन्स	३०.०० ४५.००	-- --

(यामध्ये समाविष्ट नसलेल्या प्रजाती “ना नफा, ना तोटा” या तत्वावर विकण्यात येतील तसेच इच्छुकानी सागाची रोपे वन विकास महामंडळामार्फत निश्चित केलेल्या दराने विकत घ्यावीत.)

३. सवलतीच्या दराने पुरवावयाची रोपे प्रत्येक व्यक्ती, संस्था किंवा इतर यांना १०० रोपांपेक्षा जास्त असू नये. १०० रोपांपेक्षा जास्त रोपांसाठी सवलतीच्या दरावर २५% जास्तीचे शुल्क आकारावे.

४. वन महोत्सवाच्या कालावधीत (५ जून ते ३१ ऑगस्ट) वन महोत्सवाचे प्रयोजन व महत्व याबाबत प्रभावीपणे सर्वदूर पोहचणाऱ्या माध्यमातून योग्य प्रसिध्दी देण्यात यावी. तसेच मेळावे व तत्सम कार्यक्रम राबविण्यांत यावेत, यासाठी लागणारा खर्च प्रसिध्दीसाठी उपलब्ध असलेल्या निधीतून करण्यांत यावा.

५. शाळा/संस्था रोप पुरवठा करण्याबाबत शासन निर्णय ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग क्र.एसएलएफ-१४९३/प्र.क्र.२२/जल-१४, दि.६ ऑक्टोबर, १९९७ मधील तरतूदी लागू राहतील.

६. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व महासंचालक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना कळविण्यांत येते की, रोपांच्या निर्मितीसाठी आलेला /येणारा खर्च व त्यांच्या विक्रीतून एकूण जमा झालेला महसूल याबाबतचा चालू आर्थिक वर्षाचा (दि.१ एप्रिल, २०१५ ते ३० सप्टेंबर, २०१५) तपशील सोबतच्या विहित नमुन्यात शासनास सादर करावा. अन्य कालावधीत रोपांची विक्री “ना नफा, ना तोटा” या तत्वावर करण्यांत यावी.

७. याबाबतचा खर्च “ मागणी क्र.सी-७, मुख्य लेखाशीर्ष - २४०६ वनीकरण व वन्यजीवन - १०१ वन संरक्षण व विकास व पुननिर्मित -००१-वनमहोत्सव, (११) (३४) (२४०६ ८५५१) (योजनेत्तर) या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यांत यावा व सन २०१५-२०१६ वर्षाकरीता मंजूर केलेल्या निधीतून भागविण्यांत यावा.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक सांकेतांक २०१५०५३०१२४९२६२३१९ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(डी एल थोरात)
सह सचिव,(वन)
महसूल व वन विभाग

प्रति,

- १) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक व महासंचालक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- २) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- ३) अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (अर्थसंकल्प, नियोजन व विकास), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.
- ४) मुख्य वनसंरक्षक व उप महासंचालक, सामाजिक वनीकरण वृत्त, कोकण-ठाणे / पुणे / नाशिक / औरंगाबाद / अमरावती / नागपूर
- ५) सर्व वनसंरक्षक
- ६) सर्व उपसंचालक, सामाजिक वनीकरण विभाग,
- ७) व्यवस्थापकीय संचालक, वन विकास महामंडळ, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर,
- ८) विभागीय वन अधिकारी, प्रादेशिक (सर्व),
- ९) सर्व विभागीय आयुक्त,
- १०) सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा,
- ११) सर्व जिल्हाधिकारी,

- १२) सर्व सहसंचालक (कृषी),
१३) सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी
१४) महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर
१५) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई / नागपूर
१६) निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई
१७) अधिदान व लेखाअधिकारी, मुंबई
१८) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
१९) कार्यासन अधिकारी, व्यय-१५ / अर्थ-१७, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
२०) कार्यासन अधिकारी / महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
२१) नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
२२) निवडनस्ती / फ-११

महसूल व वन विभाग

क्र. वनम - २०१५/प्र.क्र.४३/फ-११, दिनांक ३० मे, २०१५ सोबतचे विवरणपत्र

अ.क्र.	तयार करण्यात आलेल्या रोपांची संख्या (लाखात)	रोपे तयार करण्यासाठी आलेला खर्च (हजारांत)	एकूण विक्री झालेल्या रोपांची संख्या	विक्रीतून वसूल झालेली रक्कम (रुपये हजारात)	शिल्लक राहिलेल्या रोपांची संख्या
१	२	३	४	५	६

(डी. एल.थोरात)
सह सचिव (वने)
महसूल व वन विभाग